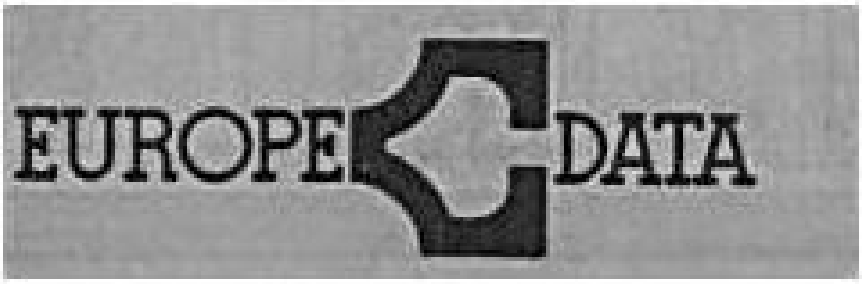
Europe Data, een multi-droom

04-09-2018 10:01

Het bedrijf Europe Data heeft maar vijf jaar bestaan, van 1982 tot 1987. Toen gaf Elsevier-NDU haar droom op om in Europese overheidsinformatie te gaan, naar het voorbeeld van de in 1980 voor 40 miljoen gulden aangekochte Amerikaanse uitgever Congressional Information Service (CIS).

Het landschap van elektronisch uitgeven in Nederland was begin jaren tachtig geen woestenij meer. De grote uitgeversbedrijven als Elsevier en Kluwer hadden reeds stappen gezet op het nieuwe uitgeefgebied en VNU kwam daar in 1980 bij. Elsevier was al bijna een decennium bezig met biomedische databanken. De directie van Kluwer besloot na een oriëntatiereis in 1975 een juridische databank op te zetten naar voorbeeld van het Amerikaanse Lexis en Westlaw en lanceerde op 1 april 1980 de Juridische Databank. VNU begon in 1980 met haar laboratorium VNU Database Publishing International (VNU DPI), maar faalde bij gebrek aan content en doelgroepen.

In 1979 fuseerde het wetenschappelijk informatiebedrijf Elsevier met het Nederlandse krantenbedrijf NDU. De krantencomponent kreeg in 1980 met CIS een zakeninformatietegenhanger. CIS, gevestigd in Washington, leverde in druk en digitaal ruim één miljoen pagina's informatie per jaar over het werk van 350 commissies van het Amerikaanse Congres. De directie van Elsevier zag in de aankoop van CIS een mogelijkheid om het

businessmodel van CIS op Europa te projecteren en schiep de uitgeverij Europe Data. Dit bedrijf zou gebruik gaan maken van de ervaring van CIS en er mee gaan samenwerken bij het indexeren en toegankelijk maken van de informatie van Europese instellingen met behulp van database publishing-technologie. Daarnaast zou Europe Data de online informatie van CIS in Europa gaan verkopen.

Bedrijfsbezoek: vlnr Burgemeester Baeten van Maastricht, gouverneur Kremers, directeur Giel van Europe Data en CEO Vinken van Elsevier-NDU

Oprichting door Elsevier en Liof

De oprichting van het bedrijf werd slim aangepakt door Elsevier. Europe Data werd gevestigd in Maastricht, een drielandenpunt. Het Limburgse ontwikkelingsfonds Liof investeerde mee in de verwachting dat het bedrijf verder zou uitbreiden naar analogie van het succesvolle CIS, dat meer dan 200 werknemers in dienst had. Elsevier en Liof staken ieder 3,5 miljoen gulden in het bedrijf. In 1984 bood het bedrijf hooggekwalificeerd werk aan 24 werknemers.

Advertentie voor hoogopgeleid personeel

Met subsidies van de Europese Commissie en van het ministerie van Economische Zaken werden ambitieuze projecten opgezet als EuroDocdel, ELLIS (European Legal Literature Information Service) en EC-Index. EuroDocdel was een onderzoeksproject naar de haalbaarheid van online verkeer via satellieten. ELLIS en EC-Index waren informatieproducten die digitaal geproduceerd werden en op verschillende media gepubliceerd werden in meerdere talen.

In 1987 vroeg Europe Data ontslag aan voor 17 van haar 25 werknemers. De ontslagaanvrage kwam na het stopzetten van het databankproject EC-Index. Europe Data is in haar nauwelijks vijfjarige bestaan nooit rendabel geweest. De assets in de vorm van databanken en specifieke software werden verkocht. Een paar medewerkers kregen de databank ELLIS mee en de rest ging uiteindelijk naar de nieuwsdienst Reuters. Dat was het einde van de politieke ambitie van Elsevier, dat uiteindelijk ook afscheid nam van CIS.

Wat ging er mis

Na VNU Data Publishing International was Europe Data de tweede mislukte elektronische uitgeefstart-up van internationaal georiënteerde Nederlandse uitgeefconcerns, die multimediaal en, in het geval van Europe Data, zelfs multi-linguaal informatie wilden gaan exploiteren. N.H. Appel, lid van de Raad van Bestuur van Elsevier, stelde in *NRC Handelsblad* van 6 januari 1978: *'De Europese markt, in tegenstelling tot de Amerikaanse, is nog niet rijp voor dit soort informatie. Noch voor de gedrukte producten, noch voor de online en offline databanken kon Europe Data een afzetgebied creëren. Niet de nieuwe media, maar de afwezigheid van de bereidheid om voor overheidsinformatie te betalen en de kostenverhogende factor van verscheidenheid aan talen, hebben Europe Data de das omgedaan.'*

Toen Europe Data zich in 1982 op de Online Meeting in Londen presenteerde , merkte een journalist na de bedrijfspresentatie op: *'Multimediaal, multi-linguaal en op jacht naar multi-ecu's (*de financiële rekeneenheid van

de Europese Gemeenschap in 1982, JB)'. Na nauwelijks vijf jaar en na vele ecu's en guldens was de multi-droom van Europe Data uit. Uiteindelijk verkocht de opvolger van Elsevier-NDU, Reed-Elsevier, CIS in 2010; politieke informatie paste niet langer in de missie van het concern.

Jak Boumans is auteur van Toen digitale media nog nieuw waren- Pre-internet in de polder (1967-1997)

Jak Boumans